

IAV

INSTITUT ALENY VITÁSKOVÉ z.s.

Ochrana a podpora základních lidských práv a svobod

Hlas volajících po spravedlnosti a právu

Naše společnost je těžce nemocná. Formalizace práva, odmrazení jeho výkladu a právní nihilismus jsou základní příčinou její krize. Jedinou jistotou v tomto státě se tak stala právní nejistota, která prosákla celou společností. Nikdo si nemůže být jist, že si na něho policisté něco vymyslí, státní zástupci to nekriticky převezmou a odžalují a soudci jej za to odsoudí. Podobná situace je i v občanskoprávním řízení, které má na svědomí nejen celé řady nešťastných rodičů i dětí, ale i fiktivních dlužníků, zlikvidovaných firem a nemravných exekucí.

Každoročně jsou trestně stíhány desítky tisíc osob a každý rok jsou zhruba 4% pravomocných zprošťujících rozsudků. Za tímto údajně „vynikajícím výsledkem práce státních zástupců“ se ve skutečnosti skrývají tisíce nevinných osob, kterým byl zničen život, rodina, dobrá pověst, podnikání i přátelské vztahy. Tento zničený život se pochopitelně netýká jen jednotlivých stíhaných osob, ale jejich rodin a celého blízkého okolí, které prožívá dehonestaci se stíhanou osobou, což mnohdy končí těžkou nemocí, sebevraždou i smrtí. Kromě toho jsou však nezřídka pravomocně odsouzeni i nevinní lidé, zatímco o dopadení a prokázání viny skutečným viníkům nemají policisté ani státní zástupci náležitý zájem, pokud z toho neplyne uspokojení, prospěch anebo mediální zviditelnění.

S tímto stavem se nelze smířit, protože **„nakonec obec pyká za viny soudců, co v neblahé slepotě srdce právo převracejí svým křivým rozhodováním“** (Hésiodos z Askry – 8.stol.př.n.l.). Občané naléhavě potřebují pocit spravedlivého společenského prostředí, neboť **„spravedlnost je základem států“** (iustitia regnorum fundamentum). **Spravedlnost a dobro je zákon nad zákony** (aequum et bonum lex legum est). Je však smutnou skutečností, že mnozí státní zástupci i soudci se nejen chovají nespravedlivě, ale ani nevědí, co to spravedlnost je. Spravedlnost je totiž základní stabilizační společenskou hodnotou, která vytváří pocit společenské jistoty a harmonie.

„Spravedlnost je velkolepá, a její znamenitost trvalá, nemění se od nepaměti.“ (Ptahhotep – asi 2400 let př.n.l.)

„Potlačí-li se spravedlnost, co jiného jsou královské říše, než velké lupičské bandy?“
(Aurelius Augustinus – 354-430 n.l.)

Státní zástupci i soudci obvykle označují kritiku své práce za útok na jejich nezávislost. Pod touto proklamovanou nezávislostí se však až příliš často skrývají nedbalost, lehkovážnost, nezodpovědnost, lhostejnost, bezcitnost,

nelidskost, arogance, zpupnost a krutost. Občané nepotřebují takové státní zástupce a soudce, kteří v trestání lidí nalézají potěšení a sebeuspokojení – takoví lidé nepatří do soudních síní, ale do ordinací psychiatrů.

Naléhavě proto voláme a požadujeme zřídit speciální **Soud Spravedlnosti** – instituce, která bude projednávat (nebo též prošetřovat) a rozhodovat etická provinění soudců a státních zástupců. Nechceme zlehčovat nezávislost státních zástupců a soudců, ani vytvářet další odvolací instancí. Jde nám pouze o to, aby evidentní poklesky proti profesionální etice státních zástupců a soudců byly náležitě odhalovány, pojmenovány, publikovány a potrestány. Nepotřebujeme takové státní zástupce a soudce, pro které jsou pravda a spravedlnost prázdné pojmy. Jde nám o nápravu systému, změnu příslušných zákonů a řešení stávajících problémů.

- **Nikdo nemá právo zneužívat svoji moc ke svému sebeuspokojení!**
- **Státní zástupci ani soudci nesmějí lhát ani nahrazovat důkazy domněnkami!**
- **Právo na omyl neexistuje!**
- **Mimoprávní a odmravená tvorba soudcovského práva je nepřípustná!**
- **Výklad práva je umění nalézat spravedlnost a dobro!**

„Dobry soudce soudi podle zasad spravedlnosti a dobroty, a spravedlnosti dava prednost pred prisnym pravem.“

(Bonus iudex secundum aequum et bonum iudicat et aequitate stricto iuri praefert)

Občané žádají nejen o rozumné a mravné právo, ale i jeho rozumný a mravný výklad, vymahatelnost práva a spravedlnosti.

Vyzýváme vládu České republiky o nápravu systému a změnu příslušných zákonů a řešení minimálně následující problematiky:

- **Zřízení Soudu Spravedlnosti - instituce, která bude projednávat (nebo též prošetřovat) a rozhodovat provinění soudců a státních zástupců**
- **Povinnost státu dostatečně odškodnit občany a jejich rodiny poškozené justicí**
- **Osobní zodpovědnost státních zástupců a soudců**
- **Omezený mandát státních zástupců a soudců**
- **Zkvalitnění výchovného systému soudců a státních zástupců**

Žádáme, aby ministr spravedlnosti, vláda, poslanci a senátoři začali tuto situaci okamžitě řešit, protože ve společnosti narůstá nespokojenost i hněv. **Zneužíváním moci státních zástupců i soudců jsme totiž ohroženi všichni.**

Praha, dne 20. Listopadu 2018